

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Baptismate Paschali Et Origine Ac Ritv Consecrandi Agnos Dei Liber

Panvinio, Onofrio

Romae, 1656

Corollarivm Primvm. Iosephi Mariae Suaresij Auenionensis. De Agnis Dei

urn:nbn:de:hbz:466:1-11287

COROLLARIUM

PRIMUM.

Iosephi Mariæ Suaresij Auenionensis.
DE AGNIS DEI,

Veritas filia temporis est, ut dixit quidam veterum Poetarum; itaque tempore, quod ab Onuphrij Panuini ætate fluxit ad nostram usque, multa, quæ latuerant hæctenus de Agnis Dei, (sunt qui vocent amuleta, sigillaque cerea, sunt qui cereos globos, orbes, orbiculos, cereas Bullas) reperta longè vetustius hoc institutum, quàm videretur, comprobarunt.

Hunc ritum coepisse Christi Domini eiusque Apostolorum temporibus colligit Iodochus Lorichius Tom. 1. Thesauri noui Theologiæ in verb. Agnus Dei, sicut & alias Traditiones ex S. Augustino epistola cxviii ad Ianuarium, relata in c. illa autem, Dist. xij.

Scribit VVidmanstadius Cancellarius Austriae ad nouum Testamentum Syriacum, Dilingæ typis Syriacis excusum, exstare in Apst. de

de Vaticanæ Basilicæ imagines sacræ illius ceræ, quas Agnos Dei appellant, quasque Marcellus Secundus Pont. Max. olim ei priuatus velut argumentum ceremoniæ ante tempora Constantini Magni vſitatę ostenderit, additque Syros recens baptizatos figilla cerea solitos accipere, sed Apſidē Vaticanæ Basilicæ ab Innocentio III. omninò reſectam fuiſſe cōſtat.

Anno à Chriſto nato MDXLIV. die IV. Februarij Romæ ſub Paulo Tertio cum in ſacello Regis Franciæ, quod Sanctæ Petronillæ vocabatur eratq; vbi nūc exſtat Altare SS. Simonis, & Iudæ in Basilica Vaticana ad fundamēta iaciēda terra foderetur, inuenta eſt arca marmorea, in qua condita fuerat Maria Imperatoris Honorij cōiux, quę Virgo migravit è vita per acerba morte rapta (Sigonius tamē mulierem cenſet) ea in arca multa inuenta, & inter alia in capſula argentea Bulla earum, quas hodie Agnos Dei vocant, cuius in ambitu ſcriptum erat: Maria noſtra florentiſſima. Sebaſtianus Munſterus damnatus auctoꝝ li. 2. Cosmograph. Vniuerſalis pag. 148 edit. Baſileenſis, vbi de ampliatiōe Urbis; & Laurentius Surius in Commentario rerum in orbe geſtar. ad Annum MDXLIV.

In Dominica poſt Albas id eſt in Octauis Paſchæ infra Ciuitatem Romanam dantur Agni

gni

gni cerei ab Archidiacono in Ecclesia post Missam, & Communionem populo, & ex eis faciunt infra domos suas incensum accendi ad suffumigandum in domibus suis pro quacunque necessitate. Ordo Romanus, quem teste Cardinale Baronio Tomo viij. Annal. Eccles. ad A. DCXCII. constantior opinio est à Gelasio I. papa collectum, sicut coniecerat Hittorius in præfatione Librorum de Diuinis Officijs.

Eadem refert Flaccus Albinus, aliàs Alcuinus Caroli Magni præceptor libro de Diuinis Officijs, vbi de Sabbato Sancto Pasche, additque Agnos, quos Romani faciunt, Agnum pro nobis factum immaculatum designare, quibus S. Gregorius oleum instituit, siue (vt apud Amalarium legitur) infudit, quando mysteria Paschalis Agni reserauit.

Nonnulli putant hunc ad ritum spectare Canonem lxxxii. editum in Quinisexto Trulano Conuentu, quem restituit, & exponit rectè Cardinalis Bellarminus lib ij. c. viij. de Imaginib. sancti ex actionibus ii. iv. & vi. synodi vii. & de quo Cardinalis Baronius tom. viii. ss. ad A. C. DCXC. & Ant. Augustinus Dialogis vii. & viii. Libri prioris de Emendat. Gratiani.

Anno Christi DCCXVI. huiusmodi cereum
Agnum

Agnum à Leone Papa III. missum fuisse ad Carolum Magnum tradunt ex Apostolico Rege-
sto Horoscus , Frusus , & alij

Amalarius Fortunatus Albini discipulus post annum Christi DCCCXXXIII. libro 1. de Offic. Eccles. ad Hludouicum Pium Imperat. cap. xvij ex Romano Libello recenset hunc ritum benedicendi ceram oleo mistam , indeque faciendi Agnos .

Sabbato de Albis manè ad missam statio Lateranensis , vbi Dominus Apostolicus cantat Missam , & postea , dum Primicerius cum schola cantat (Agnus Dei) Dominus Apostolicus expendit , seu distribuit (Vt Cencius scribit) Agnos per populum hac ratione , vt sicut filij Israel in Aegypto positi præcepto Domini de sanguine immaculati Agni in liminibus domorum scripserunt hoc signum † seu T, ne ab Angelo percuterentur, ita & nos de sanguine passionis immaculati Agni Christi debemus hoc signum scribere in limine domorum nostrarum per fidem, ne à Diabolo , & à vitijs percutiamur ; & à potestate Diaboli liberemur. secundò propter Infantes nouiter baptizatos deponentes veterem cunicam , qui annuntiant Alleluia , id est , gloriam beatitudinis caelestis patriæ : tertio , quia quicumque habebit de cera prædictorum Agnorum , &

ex

ex ea in domo sua Crucem habuerit, vel secum portauerit, non lædetur ab aliquo phantastico spiritu, & à tonitruo. Benedictus Canonicus S. Petri in Libro Cæremoniarum conscripto Anno Christi MCXL. m. s. in Bibliotheca Barberina. Hæc eadem exscribit Cencius S. R. E. Camerarius, qui ad Pontificale culmẽ euectus Honorius III. appellatus est in libro Rituali, (quem vetustissimum, & ante annũ Christi MCXCII. in Ecclesia Romana vsurpatum inseruit volumini suo de Censibus Ecclesiæ Romanæ, & cuius exemplum exaratum calamo extat in Bibliotheca Barberina) adiiciens notandum, quod Acolythy Domni Papę prædictos Agnos Dei debent facere, ab altari Sancti Petri x. libras cerę recipientes, & præsentare Domno Papę hora supradicta; debent etiam de prædictis Agnis Dei plenam scutellam argenteam Domno Papæ, dum comedit, præsentare, & aliam Camerario familiæ distribuendam.

Fusè de his Agnis Dei è cera noua benedicta, vel Cerei Paschalis admisto Chrismate confectis, & distribui solitis à papa Guillelmus Durandus Mimatensis Episcopus agit lib. VI. c. lxxix. & cxv. in Rationali Diuinor. Officior. quod collegit Anno Christi MCCLXXXVI. vt ipse testatur lib. viij cap. ix.

M.S.

M. S. Liber Cereemoniarum Romanę Curie
 quo Martini Papę V. vt videtur concinna-
 tus in Bibliotheca Barberina tit. de his , que
 fiunt Sabbato in Albis, recenset, & persequitur
 omnes ritus , qui spectant ad Agnos Dei , an-
 notans Clementem Papam Sextum Anno Do-
 mini MCCCCL. dedisse cuilibet Cardinali tres
 Agnos Dei licet tempore Ioannis Papę XXII.
 & Benedicti Papę XII. non esset consuetum
 dare nisi duos Cardinalibus , & Prelatis , &
 tit. de his que sunt necessaria pro Agnis Dei ,
 deque modo eos consecrandi, vbi (antequam
 narret quod Auctor cereemoniarum S.R.Eccl.
 lib I. I. de Consecratione : ac distributione
 Agnorum Dei fusę scribens , tradit se legisse
 ab Urbano Quinto Pont. Max. missos ad Im-
 peratorem Gręcorum tres Agnos Dei cum
 versibus relatis à Panuinio) exemplum hoc
 schedulę valuis affigendę inserit.

Sanctissimus in Christo Pater, & Dominus
 D. Martinus Diuina prouidentia Papa Quin-
 tus intendit in die Iouis proximo instanti cō-
 ficere, & consecrare sacrum Chrisma, & sacros
 Agnos Dei, & alia solemniter facere, que Sum-
 mi Pontifices ipsa die post suam Consecratio-
 nem de septennio in septennium facere con-
 sueuerunt. Quare omnes volentes habere
 Agnos Dei deferant bona hora ceram albam
 pu-

puram, & mundam, nec cum alia intermistā ad domum Domini N. nostri Subdiaconi, aliās, nullo modo recipientur, vel si prædiligant portent pretium ad Altare Beati Petri Principis Apostolorum: & conficient illam ceram cum Chrismate quod remansit anno præterito, vbi ponuntur illa sigilla cum formulis ad hoc inuentis.

Idem Auctor Cæremoniarum li. i r. sectione secund. cap. v. commemorat Paulum Secundum Papam, cuius tempore vixisse ille videtur, post prandium distribuisse Agnos Dei Populo Romano, & omnibus vtriusque sexus ad Palatium venientibus. Iacobus Cardinalis Papiensis in epistola ad Aelianum Spinulam hæc scribit: Pontifex, Paulus, à quo filium iam recepisti munere ad Te mittit hunc Agnum Dei circūclusum auro, & vnionibus tredecim. sacratu est manibus suis, & ex illo numero sumptus, ex quo munerari Reges est solitus, donum pretio, non magnum, virtute, & gratia maximum, id agit videlicet sancta eius dignatio, vt memor sis eius, vt pignus in Sacrario teneas sui in Te animi, & custodem denique continuum habeas vitæ, & rerum tuarum; accipiendus osculo est, cum deuotione seruandus, virtuti eius credendum, & in comitatu habendus, si quando terra peregrina-
ris

ris vel mari ; linitus est Sacramentali liquore ,
 benedictus voce , & manu vicarij I E S V
 CHRISTI , mysterioque magno^r verborum
 sacer identidem factus , si credes , in omnem
 casum fidum præsidium tenes . Age Pontifici
 gratias pro reddito filio , & pro hoc
 dono , in utroque illi es debitor , quia
 in utroque Te existimavit , non cuius
 ambo hæc obtigissent . hætenus eruditus Car-
 dinalis .

Qui desiderat plura consulat sermonem de
 Origine Agnorum Dei conscriptum Italica
 lingua à Fratre Vincentio Bonardo Episcopo
 Hieracensi , Orationem Ioannis Molani de
 Agnis Dei , quæ partim est ipsius partim Gerar-
 di Busæi , in qua referuntur versus Urbani Papæ
 Quinti à G. Estio perpolitij ; Andreae Frusij car-
 men de Agnis Dei ; Cardinalem Baronium to-
 1. Annal. Ecclesiast. ad annum Christi LVI II .
 Ioannem Horoscium lib. I . Emblem. Moral.
 cap. III . Iodochum Lorichium L. L. vbi arguit
 obstetricum prauam consuetudinem ; Iac.
 Gretserum in Examine Myst. Pless. c. IX . & lib.
 de benedictionibus ; Iosephum Vicecomitem lib
 5. de Rit. Ant. Bapt. c. II . vbi carpit Cartagenã
 quod laudet perperã Optatum , ipse vero lau-
 dat Antiquitatum Liturgicarum Auctore .

Adeat

Adeat præterea Ioan. Anton. Gabutium lib. II. cap. XI. de vit. & reb. gest. Pij Papæ V. & lib. VI. c. I. Cornelium Schultingium part. I. Tom. Iij. Bibliothecæ Eccl. de Octava Paschæ, Martinū Delrio lib. I. Disquis. magic. cap. IV. quæst. IV. & lib. VI. cap. XII. sect. III. quæst. III. & cap. III. ac passim; Petrum Thyraeum part. III. de Dæmoniac. cap. XLV. & lib. I. de Spirit. apparit. cap. XVI. & de Locis infestis part. III. cap. LXIX. & LXX. Andream Piscaram in Praxi Cæremoniar. lib. Iij. sect. IX. cap. Iij. &c.

Legat denique Florianum Canalem in Tractatu de Benediction. & Constitutiones Gregorij Papæ XIII. ne pingantur, neue proponantur venales, dat. Romæ An. Christi MDLXXII & Pauli V. Papæ, qua sacrum opus, munus, officium Agnos Dei in cera signandi, & fractos renouandi demandatur perpetuò Monachis dumtaxat Congregationis Beatæ MARIAE Fulienfis in Vrbe Cisterciensis Ordinis S. Benedicti, cum Notis P. Matthæi, & aliorum. Ac potissimum, ea quæ R. D. Andreas Victorellus vir Antiquitatis Ecclesiasticæ peritissimus annotauit ad vitam Urbani Quinti ab Alphonso Ciaconio relatam in Vitis Pontificum, quæ rursus in lucem prodibunt castigatæ, & locupletatæ, ibique versus incerti Poëtæ de Agnis Dei promptos e M. S. Codice.

D

CO.